

NESLUŽBENI PROČIŠĆENI TEKST

Zakon o vanjskim poslovima

Vrijedi od 9. prosinca 2025.

Strojno pročišćen iz: NN 48/1996, NN 72/2013, NN 127/2013, NN 39/2018, NN 98/2019, NN 152/2024

Ovo je neslužbeni pročišćeni tekst, izrađen strojno iz akata objavljenih u Narodnim novinama. Mjerodavne su objave u Narodnim novinama. Objavljen je pod licencom CC BY 4.0.

Izvezen sa slovozakona.hr/zakon/zakon-o-vanjskim-poslovima/

Sadržaj

I. OPĆE ODREDBE	3
II. USTROJ I UPRAVLJANJE SLUŽBOM VANJSKIH POSLOVA	5
1. Ustroj i djelatnost službe vanjskih poslova	5
Zaštita državljana Republike Hrvatske	8
Davanje novčane pozajmice državljaninu Republike Hrvatske	9
Konzularna zaštita građana bez predstavništva.	9
Konzularna zaštita članova obitelji državljana Republike Hrvatske i članova obitelji građana bez predstavništva.	12
Pripravnost za kriznu situaciju i suradnja u kriznoj situaciji.	12
Financijski postupci.	13
2. Upravljanje službom vanjskih poslova	18
3. Unutarnji nadzor	20
III. DRŽAVNI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI U SLUŽBI VANJSKIH POSLOVA	20
1. Uvjeti za prijam u službu vanjskih poslova	20
2. Natječaj	20
3. Državni službenici	20
a) Postavljenje, odnosno imenovanje državnih službenika	20
b) Raspoređivanje državnih službenika u službi vanjskih poslova.	21
c) Stručno osposobljavanje	22
d) Stručno usavršavanje	23
e) Promicanje državnih službenika u službi vanjskih poslova	23
f) Prava i obveze državnih službenika	24
g) Odgovornost državnih službenika za povrede službene dužnosti.	25
h) Odgovornost za štetu	26
i) Prestanak službe	26
4. Mirovanje radnog odnosa	27
5. Namještenici	27
6. Propisi o ustroju službe vanjskih poslova	28
IV. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE	29
Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda	36

ZAKON O VANJSKIM POSLOVIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se način obavljanja vanjskih poslova te osnove ustroja i načina rada Ministarstva vanjskih i europskih poslova i diplomatskih i drugih predstavništava Republike Hrvatske u inozemstvu.

Članak 1.a

Ovim se Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju sljedeći akti Europske unije:

- Direktiva Vijeća (EU) 2015/637 od 20. travnja 2015. o mjerama koordinacije i suradnje za olakšavanje pružanja konzularne zaštite građanima Unije bez predstavništva u trećim zemljama te o stavljanju izvan snage Odluke 95/553/EZ (SL L 106, 24. 4. 2015., u daljnjem tekstu: Direktiva o konzularnoj zaštiti),
- Direktiva Vijeća (EU) 2019/997 od 18. lipnja 2019. o uspostavljanju privremene putne isprave EU-a i stavljanju izvan snage Odluke 96/409/ZVSP (SL L 163, 20. 6. 2019., u daljnjem tekstu: Direktiva o privremenoj putnoj ispravi EU-a) i
- Delegirana direktiva Komisije (EU) 2024/1986 od 6. svibnja 2024. o izmjeni Direktive Vijeća (EU) 2019/997 u pogledu strojno čitljive zone privremene putne isprave EU-a (SL L 2024/1986, 16. 7. 2024.).

Obrasci iz priloga I. i II. Direktive o privremenoj putnoj ispravi EU-a sastavni su dio ovoga Zakona, kao prilozima III. i IV.

Provedbene akte Europske komisije donesene na temelju Direktive o privremenoj putnoj ispravi EU-a primjenjuju diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske, odnosno Ministarstvo prilikom zaprimanja i obrade zahtjeva za izdavanje privremene putne isprave EU-a (u daljnjem tekstu: isprava EU-a).

Članak 2.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova nadležno je tijelo državne uprave za provedbu utvrđene vanjske politike Republike Hrvatske.

Utvrđenu vanjsku politiku provodi Ministarstvo vanjskih i europskih poslova neposredno, odnosno putem diplomatskih i drugih predstavništava Republike Hrvatske u inozemstvu.

Članak 3.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, na zahtjev predsjednika Republike, Sabora Republike Hrvatske, Vlade Republike Hrvatske, ministarstava, državnih upravnih organizacija ili na vlastiti poticaj, daje mišljenje o interesu Republike Hrvatske u području vanjske politike kao i prijedloge za pokretanje i razvijanje djelovanja u području vanjske politike i međunarodnih odnosa.

Članak 4.

Ministarstva, odnosno državne upravne organizacije, u obavljanju poslova međunarodne suradnje iz svoga djelokruga djeluju u skladu s ovim Zakonom, drugim propisima i smjernicama utvrđene vanjske politike.

O obavljanju poslova međunarodne suradnje iz svoga djelokruga ministarstva, odnosno državne upravne organizacije, dužna su izvješćivati Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova dužno je izvješćivati ministarstva, odnosno državne upravne organizacije, o poduzetim poslovima međunarodne suradnje iz njihova djelokruga.

Ministarstva, odnosno državne upravne organizacije, u ostvarivanju međunarodne suradnje iz svoga djelokruga osobito:

1. prate razvitak međunarodnih odnosa, predlažu i poduzimaju mjere za vođenje pregovora Republike Hrvatske s drugim državama, ostalim subjektima međunarodnog prava ili međunarodnih odnosa i drugim pravnim osobama te za sudjelovanje Republike Hrvatske na međunarodnim sastancima,
2. surađuju s tijelima drugih država i međunarodnih organizacija, a prema potrebi i s nevladinim međunarodnim organizacijama te s drugim subjektima međunarodnog prava i međunarodnih odnosa, u skladu s utvrđenom vanjskom politikom Republike Hrvatske i međunarodnim ugovorima,
3. pripremaju nacрте međunarodnih ugovora, obavljaju stručne poslove za izaslanstva određena za vođenje pregovora za sklapanje međunarodnih ugovora te pripremaju prijedloge akata o potvrđivanju međunarodnih ugovora,
4. u okviru svoga djelokruga prate izvršavanje međunarodnih ugovora i o tome izvješćuju Vladu Republike Hrvatske te predlažu Vladi Republike Hrvatske poduzimanje mjera za njihovo izvršavanje,
5. pribavljaju mišljenje Ministarstva vanjskih i europskih poslova na prijedloge za pokretanje postupaka u području međunarodnih odnosa o kojima odlučuje Vlada Republike Hrvatske,
6. obavljaju i druge stručne poslove u svezi s ostvarivanjem međunarodne suradnje.

Članak 5.

U obavljanju poslova međunarodne suradnje iz svoga djelokruga ministarstva, odnosno državne upravne organizacije, surađuju međusobno, kao i s fizičkim i pravnim osobama u zemlji i u inozemstvu.

Suradnja se ostvaruje međusobnim izvješćivanjem, usklađivanjem aktivnosti i dogovaranjem o obavljanju pojedinih poslova s njihovim nositeljima.

Članak 6.

U obavljanju poslova međunarodne suradnje iz svoga djelokruga ministarstva, odnosno državne upravne organizacije, komuniciraju s diplomatskim i drugim predstavništvima Republike Hrvatske u inozemstvu putem Ministarstva vanjskih i europskih poslova, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

Ministarstva, odnosno državne upravne organizacije, u ostvarivanju međunarodne suradnje iz svoga djelokruga komuniciraju s diplomatskim i drugim predstav-

ništvima drugih država u Republici Hrvatskoj te s nadležnim tijelima drugih država i međunarodnih organizacija putem Ministarstva vanjskih i europskih poslova, ako posebnim zakonom nije drukčije propisano.

II. USTROJ I UPRAVLJANJE SLUŽBOM VANJSKIH POSLOVA

Članak 7.

Vanjski poslovi obavljaju se u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova neposredno i u diplomatskim i drugim predstavništvima Republike Hrvatske u inozemstvu (u daljnjem tekstu: služba vanjskih poslova).

1. USTROJ I DJELATNOST SLUŽBE VANJSKIH POSLOVA

Članak 8.

Služba vanjskih poslova obavlja poslove iz svoga djelokruga, u što su uključeni:

1. dvostrani i višestrani politički, pravni i gospodarski odnosi s inozemstvom,
2. konzularni poslovi,
3. ljudska prava,
4. hrvatske manjine i iseljništvo,
5. poslovi usklađivanja i nadzora službe vanjskih poslova,
6. poslovi informiranja i analitike,
7. poslovi stručnog osposobljavanja i stručnog usavršavanja,
8. vanjskopolitička dokumentacija, dokumentacija međunarodnih organizacija i diplomatski arhiv te pohrana te dokumentacije,
9. zbirka međunarodnih ugovora Republike Hrvatske.

Ustroj službe vanjskih poslova pobliže se uređuje Uredbom o unutarnjem ustrojstvu službe vanjskih poslova.

10. europski poslovi.

Članak 9.

Poslovi koje u okviru svoga djelokruga Ministarstvo vanjskih i europskih poslova neposredno obavlja jesu osobito:

1. predstavljanje Republike Hrvatske u drugim državama, međunarodnim organizacijama i na međunarodnim konferencijama,
2. komuniciranje s diplomatskim i drugim predstavništvima drugih država i misijama međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj,
3. razvijanje i unapređivanje odnosa Republike Hrvatske s drugim državama, međunarodnim organizacijama i drugim subjektima međunarodnog prava i međunarodnih odnosa,
4. predlaganje predsjedniku Republike uspostave i prekida diplomatskih ili konzularnih odnosa s drugim državama,

5. suradnja s međunarodnim organizacijama i drugi oblici međunarodne suradnje država, predlaganje Vladi Republike Hrvatske učlanjenja, odnosno sudjelovanja Republike Hrvatske u djelovanju međunarodnih organizacija,
6. praćenje razvitka međunarodnih gospodarskih odnosa te predlaganje odgovarajućih odluka nadležnih tijela,
7. zaštita prava i interesa Republike Hrvatske i njezinih državljana koji žive ili borave u inozemstvu te pravnih osoba u inozemstvu,
8. briga i suradnja s nadležnim tijelima u Republici Hrvatskoj o statusu Hrvata koji po bilo kojoj osnovi žive izvan domovine te uspostavljanje, održavanje i promicanje veza s hrvatskim iseljenicima i manjinama, kao i s njihovim udrugama u drugim državama,
9. obavljanje stručnih poslova za razgovore i pregovore s predstavnicima drugih država, međunarodnih organizacija i ostalih subjekata međunarodnog prava i međunarodnih odnosa,
10. obavljanje poslova koji su Ministarstvu vanjskih i europskih poslova stavljani u nadležnost Zakonom o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, drugim propisima ili međunarodnim ugovorima,
11. poticanje i pomoć u suradnji državnih tijela s inozemstvom u političkim, gospodarskim, turističkim, kulturnim, znanstvenim i drugim područjima,
12. praćenje razvitka i sudjelovanje u raspravama iz područja međunarodnog javnog i privatnog prava u zemlji i inozemstvu,
13. održavanje i razvijanje veza s misijama stranih država i međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj kao i konzularnim uredima stranih država,
14. davanje iseljeništvu i hrvatskim državljanima na radu i boravku u inozemstvu obavijesti o političkom, gospodarskom, kulturnom i drugom razvitku Republike Hrvatske,
15. pružanje potrebnih obavijesti nadležnim ustanovama i tijelima stranih država i međunarodnih organizacija, a po potrebi i stranoj javnosti o stanju u zemlji, odnosno o drugim važnim pitanjima za Republiku Hrvatsku,
16. izvješćivanje predsjednika Republike, Sabora Republike Hrvatske, Vlade Republike Hrvatske o svim važnijim pitanjima iz međunarodnih odnosa, osobito onih koji se odnose na Republiku Hrvatsku,
17. izvješćivanje domaće javnosti o aktualnim pitanjima iz svoga djelokruga,
18. briga o unajmljivanju, kupnji, izgradnji i održavanju nekretnina u inozemstvu potrebnih za rad diplomatskih i drugih predstavništava,
19. obavljanje i drugih poslova iz područja međunarodnih odnosa.

Članak 10.

Diplomatska i druga predstavništva Republike Hrvatske u inozemstvu, u smislu ovoga Zakona, jesu: diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske u inozemstvu.

Diplomatske misije Republike Hrvatske u inozemstvu mogu biti: veleposlanstva (ambasade), poslanstva i stalne misije pri međunarodnim organizacijama (u daljnjem tekstu: diplomatske misije).

Konzularni uredi Republike Hrvatske u inozemstvu mogu biti: generalni konzulati, konzulati, vicekonzulati i konzularne agencije (u daljnjem tekstu: konzularni uredi).

Radi obavljanja poslova iz članka 9. ovoga Zakona Republika Hrvatska može se koristiti specijalnim misijama i svim drugim međunarodnim pravom priznatim oblicima vanjskog predstavljanja.

Diplomatske misije i konzularne urede iz stavka 2. i 3. ovoga članka osniva predsjednik Republike na prijedlog Vlade Republike Hrvatske.

Vrstu konzularnog ureda i njegovo konzularno područje određuje Vlada Republike Hrvatske na osnovi prethodno pribavljene suglasnosti države primateljice.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu službe vanjskih poslova utvrđuje se kategorizacija diplomatskih misija i konzularnih ureda.

Članak 11.

Veleposlanstvo, odnosno poslanstvo, obavlja poslove navedene u Bečkoj konvenciji o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, a osobito:

1. predstavlja Republiku Hrvatsku u državi primateljici,
2. štiti u državi primateljici interese Republike Hrvatske, njezinih državljana i pravnih osoba registriranih u Republici Hrvatskoj,
3. jamči osobitu skrb i zaštitu dijelovima hrvatskog naroda u državi primateljici,
4. razvija prijateljske odnose i suradnju između Republike Hrvatske i države primateljice u političko-diplomatskom, konzularnom, gospodarskom, kulturno-prosvjetnom, znanstveno-tehnološkom i informacijskom području,
5. izvješćuje Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i nadležna tijela Republike Hrvatske o prilikama u državi primateljici,
6. izvješćuje državu primateljicu o prilikama u Republici Hrvatskoj,
7. surađuje s izaslanstvima Republike Hrvatske na pregovorima u državi primateljici,
8. prema potrebi sudjeluje u pregovorima, pripremama za sklapanje međunarodnih ugovora i u radu međunarodnih konferencija,
9. obavlja i druge poslove propisane zakonom, drugim propisima i međunarodnim ugovorima te naputcima i uputama ministra vanjskih i europskih poslova.

Članak 12.

Veleposlanstvo, odnosno poslanstvo, obavlja i konzularne poslove na dijelovima područja države primateljice za koja nisu osnovani konzularni uredi.

U državi u kojoj ne postoji konzularni ured, konzularne poslove obavlja veleposlanstvo, odnosno poslanstvo, na čitavom području države primateljice.

Članak 13.

Stalna misija Republike Hrvatske pri međunarodnoj organizaciji predstavlja Republiku Hrvatsku u toj organizaciji, održava veze, vodi pregovore, štiti interese Republike Hrvatske, osigurava sudjelovanje Republike Hrvatske u radu te organizacije i djeluje na ostvarivanju odnosne suradnje.

Stalna misija Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka djeluje na osnovi ovoga Zakona, drugih propisa i međunarodnih ugovora i dužna je postupati po naputcima i uputama ministra vanjskih i europskih poslova, kojem odgovara za obavljanje poslova iz svoga djelokruga.

Članak 14.

Konzularni ured obavlja poslove navedene u Bečkoj konvenciji o konzularnim odnosima iz 1963. godine, a osobito:

1. štiti interese Republike Hrvatske, njezinih državljana i pravnih osoba u državi primateljici na svom konzularnom području,
2. djeluje na unapređivanju odnosa s državom primateljicom u području gospodarstva, kulture, znanosti i informacija u granicama svog konzularnog područja,
3. izvješćuje Ministarstvo vanjskih i europskih poslova i državna tijela u Republici Hrvatskoj o prilikama i situaciji u području gospodarstva, kulture, znanosti i informacija na svom konzularnom području,
4. izvješćuje nadležna tijela države primateljice na svom konzularnom području o prilikama i situaciji u području gospodarstva, kulture, znanosti i informacija u Republici Hrvatskoj,
5. obavlja upravne poslove, javnobilježničke poslove, poslove iz područja unutarnjih poslova, obrane, matičarstva i socijalne skrbi određene zakonom, te pruža pravnu pomoć državljanima Republike Hrvatske u ostvarivanju njihovih radnih, socijalnih i ostalih prava i interesa u državi primateljici na svom konzularnom području,
6. razvija suradnju s hrvatskim iseljeništvom i brine se o očuvanju njihovoga nacionalnog i kulturnog identiteta,
7. pruža potrebnu pomoć hrvatskim pravnim osobama u njihovu djelovanju u državi primateljici,
8. surađuje s izaslanstvima Republike Hrvatske na pregovorima u državi primateljici, ukoliko suradnja nije osigurana putem veleposlanstva,
9. obavlja i druge poslove za koje je ovlašten zakonom i drugim propisima, a koji nisu zabranjeni zakonima i drugim propisima države primateljice, kojima se država primateljica ne protivi ili koji su utvrđeni međunarodnim ugovorima.

Zaštita državljana Republike Hrvatske

Članak 14.a

Konzularnu zaštitu i pomoć državljanima Republike Hrvatske koji se nalaze na državnom području treće zemlje, u kojoj Republika Hrvatska nema svoje diplomatsko ili drugo predstavništvo, pružaju diplomatske misije ili konzularni uredi druge države članice Europske unije, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova ili nadležna odnosno teritorijalno najbliža diplomatska misija i konzularni ured Republike Hrvatske mogu od države članice Europske unije koja primi zahtjev za konzularnom zaštitom ili pruža

konzularnu zaštitu državljaninu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka zatražiti da se njegov zahtjev ili predmet proslijedi Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

Davanje novčane pozajmice državljaninu Republike Hrvatske

Članak 14.b

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske pružaju pomoć državljaninu Republike Hrvatske kako bi olakšali njegov povratak u Republiku Hrvatsku kada se nađe u nevolji u inozemstvu, i to:

- davanjem uputa i savjeta da bi se vratio u Republiku Hrvatsku vlastitim sredstvima;
- pomaganjem u pribavljanju potrebnih novčanih sredstava iz vlastitih ili drugih izvora.

Iznimno, u slučaju kada nema druge mogućnosti da se državljaninu Republike Hrvatske u nevolji osigura povratak u Republiku Hrvatsku, a odgađanje povratka bi moglo uzrokovati ozbiljne posljedice za njegove interese, šef diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda može odobriti davanje novčane pozajmice i odrediti način njezina trošenja, uz pisano preuzetu obvezu povrata posuđenih sredstava po povratku u Republiku Hrvatsku.

Novčana pozajmica iz stavaka 1. i 2. ovog članka će biti uskraćena ako podnositelj zahtjeva odbije pisano preuzeti obvezu povrata pozajmice, ako je dao lažne podatke ili se utvrdi da nije vratio ranije dobivenu pozajmicu.

U posebno opravdanim slučajevima, glavni tajnik Ministarstva vanjskih i europskih poslova može donijeti odluku o djelomičnom ili potpunom oslobođanju obveze povrata pozajmice iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka, u skladu s pravilnikom kojim će se urediti uvjeti utvrđivanja posebno opravdanih slučajeva za oslobođenje.

Članak 15.

Republika Hrvatska može sklopiti međunarodni ugovor s drugom državom o preuzimanju zaštite interesa te druge države u trećoj državi, odnosno o zaštiti interesa Republike Hrvatske u trećoj državi.

Diplomatske misije i konzularni uredi, ako je Republika Hrvatska prihvatila u državi primateljici zastupanje interesa druge države, obavljaju te poslove u skladu s međunarodnim ugovorima i običajima, te s odredbama ovoga Zakona i međunarodnog ugovora iz stavka 1. ovoga članka.

Konzularna zaštita građana bez predstavništva

Članak 15.a

U smislu odredaba ovoga Zakona, građanin bez predstavništva je svaki građanin koji ima državljanstvo druge države članice Europske unije koja nema predstavništvo u trećoj zemlji ili čije predstavništvo, u konkretnom slučaju, svom državljaninu nije u mogućnosti pružiti učinkovitu konzularnu zaštitu.

Građanin koji ima državljanstvo dvije ili više država članica Europske unije smatra se građaninom bez predstavnštva ako nijedna od država članica Europske unije čiji je državljanin nema svoje predstavnštvo u trećoj zemlji.

Republika Hrvatska i druga država članica Europske unije nema predstavnštvo u trećoj zemlji ako u toj zemlji nema stalno uspostavljeno veleposlanstvo ili konzulat ili u njoj nema veleposlanstvo, konzulat ili počasnog konzula koji bi u pojedinačnom predmetu mogao pružiti konzularnu zaštitu.

Članak 15.b

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske pružaju konzularnu zaštitu građanima bez predstavnštva pod istim uvjetima kao državljanima Republike Hrvatske u obavljanju sljedećih konzularnih funkcija:

- pomoć u slučaju uhićenja ili pritvora,
- pomoć žrtvi kaznenog djela,
- pomoć u slučaju teške nesreće ili teške bolesti,
- pomoć kod smrtnog slučaja,
- podrška i repatrijacija u hitnim slučajevima,
- pomoć u slučaju potrebe za ispravom EU-a
- u drugim slučajevima.

Isprava EU-a zaštićena je isprava čiji su sadržaj, oblik, način zaštite i primjena propisani ovim Zakonom i provedbenim aktima Europske komisije. Republika Hrvatska određuje tijelo nadležno za izradu jedinstvenih obrazaca i jedinstvenih naljepnica isprave EU-a te o tome obavještava Europsku komisiju i ostale države članice EU-a.

Članak 15.c

Identitet podnositelja zahtjeva za konzularnom zaštitom utvrđuje se na osnovi putovnice ili osobne iskaznice.

Ako podnositelj zahtjeva ne posjeduje ispravu iz stavka 1. ovoga članka, identitet se može utvrditi i na drugi način, uključujući provjeru putem diplomatskih misija i konzularnih ureda države članice Europske unije za koju podnositelj zahtjeva tvrdi da je njezin državljanin.

Članak 15.d

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske kojima je građanin bez predstavnštva podnio zahtjev za konzularnom zaštitom ili su obaviještene da se građanin bez predstavnštva nalazi u izvanrednoj situaciji bez odgode se savjetuju s ministarstvom nadležnim za vanjske poslove ili nadležnim veleposlanstvom ili konzulatom države članice državljanstva građanina te im dostavljaju sve relevantne informacije s kojima raspolažu.

Savjetovanje iz stavka 1. ovoga članka odvija se prije pružanja pomoći, osim u slučajevima iznimne hitnosti.

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske nisu nadležni za komunikaciju s članovima obitelji ili drugim fizičkim ili pravnim osobama s kojima je povezan građanin bez predstavnštva.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova obavještava Europsku službu za vanjsko djelovanje (u daljnjem tekstu: ESVD) putem njezine sigurne internetske stranice o osobama za kontakt službe vanjskih poslova Republike Hrvatske kojima se svojim zahtjevima i zamolbama mogu obratiti druge države članice Europske unije.

Članak 15.e

Građani bez predstavnništva imaju pravo tražiti zaštitu od veleposlanstva ili konzulata bilo koje države članice Europske unije.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova može s nadležnim tijelima drugih država članica Europske unije sklapati provedbene dogovore o pružanju konzularne zaštite u trećim zemljama građanima bez predstavnništva.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova o sklopljenim provedbenim dogovorima iz stavka 2. ovoga članka koji se odnose na državljane Republike Hrvatske obavještava Europsku komisiju i ESVD, a obavijest o sklopljenom provedbenom dogovoru se objavljuje na javnoj internetskoj stranici Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

Članak 15.f

Ako država članica državljanstva građanina bez predstavnništva, koji se obratio zahtjevom za konzularnom zaštitom diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske, ima sklopljen provedbeni dogovor iz članka 15.e ovoga Zakona s drugom državom članicom Europske unije, diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske će građanina bez predstavnništva uputiti na veleposlanstvo ili konzulat nadležan temeljem sklopljenog provedbenog dogovora, osim ako bi to ugrozilo njegovu konzularnu zaštitu.

Članak 15.g

Država članica Europske unije čiji je državljanin građanin bez predstavnništva može od diplomatske misije i konzularnog ureda Republike Hrvatske, od koje građanin bez predstavnništva zatraži ili primi konzularnu zaštitu, zatražiti da joj se proslijedi zahtjev ili predmet građanina kako bi mu pružila konzularnu zaštitu u skladu sa svojim zakonodavstvom ili praksom.

Diplomatska misija i konzularni ured Republike Hrvatske će udovoljiti traženju države članice državljanstva iz stavka 1. ovoga članka kada ona potvrdi da građaninu bez predstavnništva pruža konzularnu zaštitu.

Članak 15.h

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske surađuju s diplomatskim misijama i konzularnim uredima drugih država članica Europske unije i delegacijama Europske unije kako bi se osigurala zaštita državljana Republike Hrvatske i građana bez predstavnništva u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Na zahtjev ministarstva nadležnog za vanjske poslove odnosno diplomatske misije i konzularnog ureda države članice Europske unije koja pruža konzularnu pomoć i zaštitu državljaninu Republike Hrvatske građaninu bez predstavnništva, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova odnosno diplomatska misija i konzularni ured Republike Hrvatske će dostaviti sve značajne informacije o predmetu.

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske djeluju u okviru lokalne konzularne suradnje, a što uključuje razmjenu informacija o pitanjima značajnim za pružanje konzularne pomoći i zaštite državljanima Republike Hrvatske i građanima bez predstavništva.

Konzularna zaštita članova obitelji državljana Republike Hrvatske i članova obitelji građana bez predstavništva

Članak 15.i

Članovima obitelji državljana Republike Hrvatske koji su državljani trećih zemalja diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske pružaju konzularnu zaštitu pod sljedećim uvjetima:

- ako su u pratnji državljana Republike Hrvatske,
- ako se zateknu u kriznoj situaciji.

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske pružaju konzularnu zaštitu članovima obitelji koji nisu građani Europske unije, a koji su u pratnji građana bez predstavništva u trećoj zemlji, u istom opsegu i pod istim uvjetima kao što bi pružili konzularnu zaštitu članovima obitelji državljana Republike Hrvatske koji nisu građani Europske unije.

Identitet članova obitelji građana bez predstavništva i obiteljska veza može se utvrditi na bilo koji način, uključujući i provjeru putem diplomatskih misija i konzularnih ureda države članice Europske unije čiji je državljanin građanin bez predstavništva.

Pripravnost za kriznu situaciju i suradnja u kriznoj situaciji

Članak 15.j

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske sudjeluju na lokalnoj razini u izradi planova pripravnosti za kriznu situaciju i suradnju u kriznim situacijama, vodeći računa o državljanima Republike Hrvatske i građanima bez predstavništva.

Predstavništva iz stavka 1. ovog članka surađuju s predstavništvima drugih država članica Europske unije u trećoj zemlji i delegacijom Europske unije.

U slučaju krizne situacije Ministarstvo vanjskih i europskih poslova surađuje s ESVD-om i drugim državama članicama Europske unije, kako bi se osigurala učinkovita pomoć za državljane Republike Hrvatske i građane bez predstavništva.

Suradnja tijela iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka obuhvaća i razmjenu podataka relevantnih za pružanje konzularne pomoći i zaštite u kriznim situacijama.

U slučaju krizne situacije u trećoj zemlji u kojoj Republika Hrvatska ima ulogu vodeće države članice Europske unije ili u kojoj koordinira pružanjem pomoći građanima bez predstavništva, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova može tražiti podršku odgovarajućih instrumenata, kao što su strukture za upravljanje kriznim situacijama ESVD-a i Mehanizma Unije za civilnu zaštitu.

U smislu odredbe stavka 5. ovoga članka, vodeća država članica Europske unije je ona koja u trećoj zemlji preuzima glavnu ulogu u pružanju konzularne pomoći i

zaštite građanima Europske unije i koordinira aktivnosti drugih država članica Europske unije u kriznim situacijama.

Financijski postupci

Članak 15.k

U slučajevima kada veleposlanstvo ili konzulat druge države članice Europske unije pruži konzularnu pomoć i zaštitu državljaninu Republike Hrvatske koji je građanin bez predstavnštva, on se, koristeći se Obrascem iz Priloga I. ovoga Zakona, obvezuje da će Republici Hrvatskoj nadoknaditi trošak pružene konzularne zaštite.

Država članica Europske unije koja pruža pomoć državljaninu Republike Hrvatske iz stavka 1. ovog članka može tražiti naknadu samo onih troškova koje bi pod istim uvjetima snosili njezini državljani.

Država članica Europske unije iz stavka 2. ovoga članka može tražiti diplomatskim putem ili preko sigurne internetske stranice ESVD-a, koristeći se pritom Obrascem iz Priloga II. ovoga Zakona, od Ministarstva vanjskih i europskih poslova naknadu troškova pružene konzularne zaštite.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova će državi članici Europske unije iz stavka 3. ovog članka nadoknaditi troškove pružene konzularne zaštite u razumnom roku, ali ne duljem od 12 mjeseci.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova može, sukladno propisima koji uređuju naplatu potraživanja, od državljanina Republike Hrvatske tražiti naknadu troškova pružene konzularne pomoći i zaštite.

Obrazac iz stavka 1. ovog članka ima snagu ovršne isprave.

Članak 15.l

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske će od građanina bez predstavnštva kojem pružaju konzularnu pomoć i zaštitu zatražiti nadoknadu onih troškova za pruženu pomoć i zaštitu koje bi u obavljanju iste konzularne radnje tražili od državljanina Republike Hrvatske.

Ako građanin bez predstavnštva nije u mogućnosti nadoknaditi troškove iz stavka 1. ovog članka, dužan je potpisati Obrazac iz Priloga I. ovoga Zakona, kojim se obvezuje nadoknaditi troškove konzularne zaštite državi članici državljanstva.

Obrazac iz Priloga I. ovoga Zakona diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske dostavljaju Ministarstvu vanjskih i europskih poslova.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova može od države članice državljanstva građanina iz stavka 1. ovog članka zatražiti nadoknadu troškova pružene pomoći i zaštite, koristeći se pritom Obrascem iz Priloga II. ovoga Zakona.

Članak 15.m

Država članica Europske unije, koja je u kriznoj situaciji pružila pomoć državljaninu Republike Hrvatske koji je građanin bez predstavnštva, može zatražiti naknadu troškova za pruženu pomoć od Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je dužno nadoknaditi troškove državi članici Europske unije iz stavka 1. ovoga članka i u slučajevima kada državljanin Republike Hrvatske nije potpisao obrazac iz članka 15.k ovoga Zakona.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova može, sukladno propisima koji uređuju naplatu potraživanja, od državljanina Republike Hrvatske tražiti naknadu troškova pružene konzularne pomoći i zaštite i u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka.

Članak 15.n

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske koji u kriznoj situaciji pruže pomoć građaninu bez predstavnništva, o troškovima pružene pomoći i zaštite obavještavaju Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova može zatražiti naknadu troškova iz stavka 1. ovoga članka od ministarstva nadležnog za vanjske poslove države članice državljanstva građanina bez predstavnništva.

Troškove iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo vanjskih i europskih poslova može zatražiti i ako građanin bez predstavnništva nije potpisao obrazac iz članka 15.l ovog Zakona.

U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka naknada troškova za pruženu konzularnu pomoć može se zatražiti na razmjernoj osnovi, dijeljenjem ukupne vrijednosti stvarnih troškova s brojem građana bez predstavnništva kojima je pružena pomoć.

Članak 15.o

Isprava EU-a je putna isprava za jedno putovanje koju diplomatske misije i konzularni uredi država članica Europske unije izdaju osobama čije su putne isprave izgubljene, ukradene, uništene ili se ne mogu pribaviti u razumnom roku.

Diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske ispravu iz stavka 1. ovoga članka izdaju sljedećim osobama:

- građaninu bez predstavnništva u trećoj zemlji za putovanje u njegovu državu članicu državljanstva ili boravka, kako je građanin zatražio, odnosno iznimno na drugo odredište,
- građaninu Europske unije koji nema predstavnništvo na državnom području države članice, uključujući prekomorske zemlje i područje iz članka 355. stavka 2. podstavka 1. Ugovora o funkcioniranju EU-a,
- građaninu druge države članice Europske unije koja ima predstavnništvo u zemlji u kojoj ti građani žele podnijeti zahtjev za izdavanje isprave EU-a, ako je u tu svrhu sklopljen provedbeni dogovor iz članka 15.e ovoga Zakona,
- članovima obitelji koji nisu građani Europske unije, a koji su u pratnji građana Europske unije koji nemaju predstavnništvo u trećoj zemlji ili građana Unije iz podstavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ako su ti članovi obitelji osobe sa zakonitim boravkom u nekoj državi članici EU-a,
- drugim osobama kojima je druga država članica u skladu s međunarodnim ili nacionalnim pravom obvezna pružiti zaštitu i koje imaju zakonit boravak u drugoj državi članici.

Isprava EU-a izdaje se s rokom valjanosti potrebnim za dolazak na odredište uz dodatno vrijeme od dva dana, ali rok valjanosti ne može biti dulji od petnaest kalendarskih dana.

Članak 15.p

Diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske koji zaprimi zahtjev za izdavanje isprave EU-a, radi provjere državljanškog statusa i identiteta podnositelja zahtjeva ili primatelja isprave EU-a, najkasnije u roku od dva radna dana od zaprimanja zahtjeva pokreće postupak savjetovanja za osobe iz članka 15.o stavka 2. ovoga Zakona:

- podstavka 1., 2. i 3. u skladu s odredbom 15.d stavka 1. ovoga Zakona,
- podstavka 4. s nadležnim tijelima države članice državljanstva građanina Unije u čijoj pratnji putuje te, prema potrebi, države članice boravka člana obitelji,
- podstavka 5. s nadležnim tijelima države članice koja je u skladu s međunarodnim ili nacionalnim pravom u obvezi pružiti zaštitu podnositelju zahtjeva i koja je navedena kao odredišna zemlja na ispravi EU-a.

Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka je osoba koja podnosi zahtjev za izdavanje isprave EU-a, a primatelj isprave iz stavka 1. ovoga članka je osoba kojoj se izdaje isprava EU-a.

Radni dan je, u smislu ovoga Zakona, svaki dan osim državnih praznika ili vikenda.

Članak 15.r

Nadležno tijelo države članice EU-a s kojim se provodi postupak savjetovanja iz članka 15.p ovoga Zakona diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske koji je zaprimio zahtjev za izdavanje isprave EU-a treba:

- najkasnije u roku od tri radna dana od primitka informacija kojima je pokrenut postupak savjetovanja potvrditi državljanški status podnositelja zahtjeva ili obavijestiti da ne može dostaviti traženo i dati procjenu roka u kojem se može očekivati odgovor,
- podnijeti prigovor na izdavanje isprave EU-a te se isprava ne izdaje i država članica državljanstva preuzima odgovornost za pružanje konzularne zaštite svojem građaninu, kojeg o tome obavještava diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske.

Diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske izdat će ispravu EU-a najkasnije u roku od dva radna dana od primitka potvrde nadležnog tijela iz članka 15.p ovoga Zakona o državljanском statusu i identitetu podnositelja zahtjeva.

Rokovi propisani stavcima 1. i 2. ovoga članka mogu se produljiti u opravdanim slučajevima.

U hitnim situacijama diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske može izdati ispravu EU-a bez prethodnog savjetovanja s državom članicom državljanstva.

Diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske dužan je bez odgode obavijestiti nadležno tijelo države članice iz stavka 4. ovoga članka o izdavanju isprave EU-a i o identitetu osobe kojoj je isprava izdana.

U slučajevima iz članka 15.o stavka 2. podstavka 4. ovoga Zakona diplomatska misija i konzularni ured Republike Hrvatske ne mogu izdati ispravu EU-a bez provođenja postupka savjetovanja s državom članicom državljanstva građanina Unije kojeg se prati te, prema potrebi, državom članicom boravka člana obitelji.

Hitne situacije iz stavka 4. ovoga članka su situacije u kojima je ugrožen život, zdravlje ili dobrobit podnositelja zahtjeva ili primatelja isprave EU-a.

Članak 15.s

Hrvatski državljanin, građanin bez predstavnštva, čija je putna isprava izgubljena, ukradena, uništena ili se ne može pribaviti u razumnom roku može zahtjev za izdavanje isprave EU-a podnijeti u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu druge države članice EU-a.

Diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske ili Ministarstvo od kojeg predstavnštvo druge države članice EU-a zatraži provjeru državljanškog statusa i identiteta hrvatskog državljanina, građanina bez predstavnštva, ili osoba iz članka 15.o stavka 2. podstavaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona postupa na jedan od načina propisanih člankom 15.r stavkom 1. ovoga Zakona.

Članak 15.t

Diplomatska misija ili konzularni ured Republike Hrvatske dužan je presliku ili skenirani oblik izdane isprave EU-a dostaviti državi članici državljanstva podnositelja zahtjeva.

Hrvatski državljanin i osoba iz članka 15.o stavka 2. podstavaka 4. i 5. ovoga Zakona dužni su po dolasku u Republiku Hrvatsku vratiti ispravu EU-a nadležnoj policijskoj upravi odnosno postaji, neovisno o tome je li rok valjanosti isprave istekao. Vraćene isprave EU-a odnosno njihove preslike uništavaju se na siguran način u roku od godinu dana od zaprimanja u nadležnoj policijskoj upravi odnosno postaji.

Članak 15.u

Osobni podaci podnositelja zahtjeva za izdavanje isprave EU-a, uključujući prikaz lica ili fotografiju podnositelja zahtjeva, smiju se koristiti samo za provjeru identiteta podnositelja zahtjeva u skladu s postupkom propisanim ovim Zakonom, kao i za tiskanje jedinstvene naljepnice isprave EU-a i za olakšavanje putovanja podnositelja zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka ima pravo provjeriti osobne podatke sadržane u ispravi EU-a te, prema potrebi, zatražiti izdavanje nove isprave radi unošenja ispravnih podataka.

Isprava EU-a ne sadržava informacije u strojno čitljivom obliku koje nisu navedene i u poljima iz točke 6. Priloga IV.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova zadržava osobne podatke podnositelja zahtjeva za izdavanje isprave EU-a najdulje 180 dana, a osobne podatke hrvatskih državljana kojima je izdana isprava EU-a najdulje dvije godine. Nakon isteka razdoblja zadržavanja osobni podaci podnositelja zahtjeva se brišu.

Članak 15.v

Ministar vanjskih i europskih poslova donijet će pravilnik kojim će propisati:

- sadržaj isprave iz članka 14.b ovoga Zakona kojom se državljanin Republike Hrvatske obvezuje na povrat pozajmice,
- uvjete na temelju kojih se odlučuje da se od državljanina Republike Hrvatske, u skladu s člankom 15.k stavkom 5. i člankom 15.m stavkom 3. ovoga Zakona, neće tražiti naknada troškova pružene konzularne pomoći i zaštite,
- uvjete na temelju kojih se odlučuje da se od druge države članice Europske unije, u skladu s člankom 15.l stavkom 4. i člankom 15.n stavkom 2. ovoga Zakona, neće tražiti naknada troškova pružene konzularne zaštite i pomoći,
- vrstu i sadržaj podataka koje diplomatska misija i konzularni ured Republike Hrvatske i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova razmjenjuju s drugim državama članicama Europske unije i delegacijama Europske unije,
- sadržaj i način vođenja evidencije o građanima bez predstavništva kojima su konzularnu pomoć i zaštitu pružile diplomatske misije i konzularni uredi Republike Hrvatske,
- sadržaj i način vođenja evidencije o državljanima Republike Hrvatske kojima su veleposlanstva i konzulati drugih država članica Europske unije pružili konzularnu pomoć i zaštitu u skladu s odredbama ovoga Zakona,
- opravdane slučajeve iz članka 15.r stavka 3. ovoga Zakona,
- pravila o ispunjavanju jedinstvene naljepnice isprave EU-a,
- pravila čuvanja praznih jedinstvenih obrazaca i naljepnica isprave EU-a,
- sadržaj i način vođenja evidencija potrebnih za praćenje primjene Direktive o privremenoj putnoj ispravi.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova pruža Europskoj komisiji sve važne informacije o provedbi ovoga Zakona, u dijelu u kojem se odnosi na pružanje konzularne pomoći i zaštite građanima bez predstavništva.

Članak 16.

Državni službenici s diplomatskim, odnosno konzularnim zvanjem u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu koji su u isto vrijeme akreditirani u više država obavljaju u državi izvan svoga sjedišta iste poslove kao i u državi stalnog sjedišta.

Članak 17.

Ministar vanjskih i europskih poslova priprema prijedloge za osnivanje diplomatskih misija i konzularnih ureda, postavljenje i opoziv šefova diplomatskih misija i konzularnih ureda i dostavlja ga Vladi Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske utvrđuje prijedlog iz stavka 1. ovoga članka i dostavlja ga predsjedniku Republike.

Članak 18.

Ministar vanjskih i europskih poslova priprema prijedlog o davanju suglasnosti za otvaranje strane diplomatske misije i konzularnog ureda u Republici Hrvatskoj i dostavlja ga Vladi Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske utvrđuje prijedlog iz stavka 1. ovoga članka i dostavlja ga predsjedniku Republike.

Članak 19.

Predsjednik Republike na prijedlog ministra vanjskih i europskih poslova izdaje privolu (agrement) stranom veleposlaniku ili poslaniku i egzekvaturu ili drugu odgovarajuću ispravu šefu stranog konzularnog ureda.

2. UPRAVLJANJE SLUŽBOM VANJSKIH POSLOVA

Članak 20.

Ministar vanjskih i europskih poslova predstavlja i upravlja službom vanjskih poslova.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova može imati jednog ili više državnih tajnika.

Državni tajnik odgovoran je za svoj rad ministru vanjskih i europskih poslova i Vladi Republike Hrvatske.

Članak 21.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova ima glavnog tajnika Ministarstva.

Glavni tajnik Ministarstva odgovara za svoj rad ministru vanjskih i europskih poslova i Vladi Republike Hrvatske.

Članak 22.

Veleposlanika (ambasadora), šefa stalne misije, poslanika (u daljnjem tekstu: šef diplomatske misije) postavlja i opoziva predsjednik Republike.

Izvanrednom i opunomoćenom veleposlaniku, šefu stalne misije i poslaniku predsjednik Republike daje vjerodajnice (akreditivna pisma) i opozivna pisma.

Uvodno pismo stalnom otpravniku poslova daje ministar vanjskih i europskih poslova.

Članak 23.

Generalnog konzula, konzula, vicekonzula i konzularnog agenta Republike Hrvatske koji su šefovi konzularnog ureda (u daljnjem tekstu: šef konzularnog ureda) postavlja i opoziva predsjednik Republike.

Predsjednik Republike daje patentna pisma šefovima konzularnih ureda.

Patentna pisma ostalim državnim službenicima s konzularnim zvanjem daje ministar vanjskih i europskih poslova.

Konzula, vicekonzula i konzularnog agenta koji nisu šefovi konzularnog ureda postavlja ministar vanjskih i europskih poslova.

Članak 24.

Za obavljanje određenih konzularnih poslova, ako se država primateljica tome ne protivi, može se za šefa konzularnog ureda postaviti počasni generalni konzul, počasni konzul, počasni vicekonzul, počasni konzularni agent (u daljnjem tekstu: počasni šef konzularnog ureda), ovisno o vrsti konzularnog ureda.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu biti državljani države primateljice ili državljani Republike Hrvatske koji uživaju ugled u državi primateljici, a svojim radom i odnosom prema Republici Hrvatskoj jamče savjesno i odgovorno obavljanje povjerenih im poslova.

Počasnog šefa konzularnog ureda postavlja i opoziva predsjednik Republike.

Članak 25.

Šef diplomatske misije neposredno upravlja misijom, organizira rad misije i poduzima mjere radi obavljanja poslova iz djelokruga misije na osnovi naputaka i uputa ministra vanjskih i europskih poslova, naredbodavac je za izvršenje primitaka i izdataka misije, te obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima.

Šef diplomatske misije odgovoran je za provedbu vanjske politike Republike Hrvatske u državi primateljici, prati i usklađuje rad konzularnih ureda u državi primateljici, te poduzima mjere za usklađivanje njihova djelovanja u poslovima koji se tiču razvijanja međusobnih odnosa s državom primateljicom.

Šef diplomatske misije odgovara za svoj rad i rad diplomatske misije predsjedniku Republike i ministru vanjskih i europskih poslova.

Članak 26.

Šef konzularnog ureda neposredno upravlja uredom, organizira rad ureda i poduzima mjere radi obavljanja poslova iz djelokruga ureda na osnovi naputaka i uputa ministra vanjskih i europskih poslova i uputa šefa diplomatske misije, naredbodavac je za izvršenje primitaka i izdataka ureda, te obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i drugim propisima.

Šef konzularnog ureda odgovara za svoj rad i rad konzularnog ureda predsjedniku Republike, ministru vanjskih i europskih poslova i šefu diplomatske misije u državi primateljici.

Članak 27.

Počasni šef konzularnog ureda djeluje po naputcima i uputama ministra vanjskih i europskih poslova i uputama šefa diplomatske misije u državi primateljici.

Odredbe ovoga Zakona o šefovima konzularnog ureda odgovarajuće se primjenjuju i na počasnog šefa konzularnog ureda.

Članak 28.

Ministar vanjskih i europskih poslova može osnovati Savjet Ministarstva vanjskih i europskih poslova kao savjetodavno tijelo za raspravljanje pitanja iz područja međunarodnih odnosa.

Za članove Savjeta imenuju se znanstveni i javni djelatnici koji se bave međunarodnim odnosima ili međunarodnim pravom, a po potrebi i drugi znanstveni djelatnici koje imenuje ministar vanjskih i europskih poslova na vrijeme do opoziva ili zamjene.

3. UNUTARNJI NADZOR

Članak 29.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova usklađuje rad i obavlja unutarnji nadzor nad radom diplomatskih misija i konzularnih ureda.

Unutarnji nadzor iz stavka 1. ovoga članka provodi se na način utvrđen Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

III. DRŽAVNI SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI U SLUŽBI VANJSKIH POSLOVA

1. UVJETI ZA PRIJAM U SLUŽBU VANJSKIH POSLOVA

Članak 30.

Kandidati za prijam u službu vanjskih poslova, pored općih uvjeta za prijam u državnu službu utvrđenih propisima o državnim službenicima i namještenicima, moraju ispunjavati i posebne uvjete propisane Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

2. NATJEČAJ

Članak 31.

Državni službenici i namještenici primaju se u službu vanjskih poslova na temelju natječaja.

Natječaj nije obavezan za prijam u službu vanjskih poslova u slučajevima propisanim propisima o državnim službenicima i namještenicima te za pojedine državne službenike određene Uredbom o unutarnjem ustrojstvu službe vanjskih poslova.

3. DRŽAVNI SLUŽBENICI

A) POSTAVLJENJE, ODNOSNO IMENOVANJE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

Članak 32.

Državni službenici u službi vanjskih poslova postavljaju se u diplomatska, odnosno konzularna zvanja u skladu s odredbama ovoga Zakona te Pravilnika o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

Diplomatska zvanja u službi vanjskih poslova jesu: ataše, treći tajnik, drugi tajnik, prvi tajnik, savjetnik, ministar savjetnik, opunomoćeni ministar i veleposlanik.

Konzularna zvanja u konzularnim uredima jesu: vicekonzul, konzul trećeg razreda, konzul drugog razreda, konzul prvog razreda, konzul savjetnik i generalni konzul.

Službenička zvanja u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova utvrđuju se u skladu s propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Državni službenici u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova imenuju se na položaje u skladu s propisima o sustavu državne uprave, propisima o državnim službenicima i namještenicima i ovim Zakonom.

Za obavljanje poslova u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, pored položaja iz stavka 5. ovoga članka, državni službenici imenuju se na položaj glasnogovornika, glavnog pravnog savjetnika i savjetnika ministra, u skladu s odredbama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu službe vanjskih poslova.

Članak 33.

Državni službenici u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova mogu biti postavljeni u odgovarajuće diplomatsko zvanje nakon najmanje jedne godine službe u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, a u skladu s uvjetima propisanim Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

Državni službenici iz stavka 1. ovoga članka jesu profesionalni diplomati.

Na državne službenike koji se imenuju na položaje u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova ne primjenjuje se rok iz stavka 1. ovoga članka.

B) RASPOREĐIVANJE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U SLUŽBI VANJSKIH POSLOVA

Članak 34.

Stupanjem na dužnost u službu vanjskih poslova državni službenici imaju pravo i obvezu obavljati poslove u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova i u diplomatskim misijama ili konzularnim uredima.

Prema potrebama službe državni se službenici raspoređuju na poslove u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova i u diplomatskim misijama ili konzularnim uredima.

Profesionalni diplomati mogu se rasporediti u diplomatsku misiju ili konzularni ured nakon godine dana od dana stjecanja diplomatskog zvanja.

Članak 35.

Profesionalni diplomati u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova raspoređuju se na rad u diplomatsku misiju ili konzularni ured, u pravilu, na četiri godine.

Profesionalni diplomati iz stavka 1. ovoga članka mogu se ponovno rasporediti u diplomatsku misiju ili konzularni ured nakon proteka dvije godine provedene u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, osim ako zbog potreba službe ministar vanjskih i europskih poslova odluči drukčije.

Profesionalni diplomati koji su obavljali poslove u diplomatskoj misiji mogu zadržati diplomatsko zvanje koje su imali u diplomatskoj misiji i raspoređuju se u Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

Profesionalni diplomati koji su obavljali poslove u konzularnom uredu raspoređuju se u Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u diplomatsko zvanje u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

Profesionalni diplomati - šefovi diplomatskih misija ili konzularnih ureda u slučaju opoziva od predsjednika Republike ne zadržavaju diplomatsko zvanje, već se raspoređuju u Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u diplomatsko zvanje u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

Ministar vanjskih i europskih poslova može donijeti rješenje o povlačenju profesionalnog diplomata iz diplomatske misije ili konzularnog ureda i prije isteka roka na koji je raspoređen i o njegovu rasporedu u Ministarstvo vanjskih i europskih poslova.

Rješenje iz stavka 6. ovoga članka je konačno.

Članak 36.

Kao ugovorni diplomat u diplomatsku misiju ili konzularni ured može se rasporediti i osoba koja ispunjava uvjete iz članka 30. ovoga Zakona, na osnovi ugovora o rasporedu na određeno vrijeme.

Ugovorni diplomati iz stavka 1. ovoga članka mogu se rasporediti u diplomatsku misiju ili konzularni ured iznimno, po odluci ministra, pod uvjetom da se na isto mjesto ne mogu rasporediti profesionalni diplomati.

Ugovorni diplomati iz stavka 1. ovoga članka obvezni su završiti program priprema propisan Pravilnikom o Diplomatskoj akademiji i polaganju savjetničkog ispita.

Ugovorom o rasporedu iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se: diplomatsko ili konzularno zvanje, plaća i drugi dodaci, trajanje službe te ostala prava i obveze tijekom obavljanja službe, koji su propisani propisima o državnim službenicima i namještenicima, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Ministar vanjskih i europskih poslova može donijeti rješenje o povlačenju ugovornog diplomata iz diplomatske misije ili konzularnog ureda i prije isteka roka na koji je raspoređen i o njegovu rasporedu u Ministarstvo vanjskih i europskih poslova ili o prekidu službe.

Rješenje ministra vanjskih i europskih poslova iz stavka 5. ovoga članka je konačno.

C) STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE

Članak 37.

Državni službenici moraju, pored uvjeta iz članka 30. ovoga Zakona, imati položen i državni stručni ispit.

Za stjecanje diplomatskih i konzularnih zvanja konzul savjetnik, savjetnik, ministar savjetnik, opunomoćeni ministar - profesionalni diplomati dužni su položiti savjetnički ispit.

Program, način i uvjete polaganja savjetničkog ispita propisuje ministar vanjskih i europskih poslova Pravilnikom o Diplomatskoj akademiji i polaganju savjetničkog ispita.

Šef diplomatske misije, šef konzularnog ureda i druge osobe koje postavlja i opoziva predsjednik Republike oslobođeni su obveze polaganja savjetničkog ispita.

D) STRUČNO USAVRŠAVANJE

Članak 38.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova trajno se brine o stručnom usavršavanju, školovanju i pripremama za rad u diplomatskoj misiji, odnosno konzularnom uredu državnih službenika u službi vanjskih poslova.

Stručno usavršavanje i školovanje ostvaruju se općim i posebnim obrazovnim programom iz područja važnih za obavljanje vanjskih poslova, odnosno putem tečajeva, seminara, predavanja i drugih oblika stručne izobrazbe organizirane za potrebe službe vanjskih poslova.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova ustrojava Diplomatsku akademiju za obavljanje stručnog usavršavanja iz stavka 2. ovoga članka.

Ustroj Diplomatske akademije uređuje se Uredbom o unutarnjem ustrojstvu službe vanjskih poslova.

Plan stručnog usavršavanja i način rada Diplomatske akademije uređuje se Pravilnikom o Diplomatskoj akademiji i polaganju savjetničkog ispita.

Članak 39.

Po odobrenju ministra vanjskih i europskih poslova, stručno usavršavanje i školovanje može se obavljati i na visokoškolskim ustanovama i specijaliziranim ustanovama putem redovite nastave, tečajeva, seminara, stručnih predavanja u Republici Hrvatskoj ili u inozemstvu.

E) PROMICANJE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U SLUŽBI VANJSKIH POSLOVA

Članak 40.

Redovno promicanje državnih službenika obavlja se u skladu s propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Državni službenici postavljeni u službenička zvanja, diplomatska ili konzularna zvanja i imenovani na položaje mogu biti izvanredno promaknuti u više zvanje te biti imenovani na viši položaj kad steknu sljedeće uvjete:

1. da su proveli u službi vanjskih poslova u diplomatskom, odnosno konzularnom zvanju ili položaju vrijeme propisano Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova,
2. da su ocijenjeni ocjenom "naročito uspješan" tri godine uzastopce.

Odluku o promaknuću donosi ministar vanjskih i europskih poslova na prijedlog glavnog tajnika Ministarstva vanjskih i europskih poslova, odnosno ravnatelja upravne organizacije u sastavu Ministarstva, šefa diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda.

Članak 41.

Na ugovorne diplomate ne primjenjuju se odredbe članka 40. ovoga Zakona o promaknuću u više zvanje.

Na ugovorne diplomate primjenjuju se odredbe propisa o državnim službenicima i namještenicima o ocjenjivanju.

F) PRAVA I OBVEZE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA**Članak 42.**

Propisi o državnim službenicima i namještenicima na odgovarajući se način primjenjuju i na prava i obveze državnih službenika u službi vanjskih poslova, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 43.

Državni službenici u diplomatskim misijama ili konzularnim uredima dužni su postupati u skladu s propisima Republike Hrvatske, pridržavati se pravila ponašanja i običaja države primateljice, te postupati po naputcima i uputama ministra vanjskih i europskih poslova i uputama šefa diplomatske misije.

Članak 44.

Državnim službenicima u diplomatskim misijama ili konzularnim uredima i članovima njihove uže obitelji koji žive s njima osobito je zabranjeno:

1. miješati se u unutarnje stvari države primateljice,
2. kršiti propise države primateljice,
3. preuzimati diplomatsko ili konzularno zastupanje treće države u državi primateljici bez međunarodnog ugovora kojeg je Republika Hrvatska sklopila s tom državom,
4. koristiti se povlasticama i imunitetima kao i diplomatskom poštom suprotno njihovoj namjeni,
5. primiti darove ili druge oblike materijalne i nematerijalne naknade, osim prigodnih i uobičajenih osobnih darova manje vrijednosti,
6. baviti se djelatnošću nespojivom s diplomatskim, odnosno konzularnim položajem, te s propisima i običajima države primateljice.

Članak 45.

Državni službenici u diplomatskim misijama i konzularnim uredima uživaju povlastice i imunitete u skladu s međunarodnim pravom.

Članak 46.

Ministar vanjskih i europskih poslova može odlučiti da državnim službenicima raspoređenima na rad u diplomatske misije ili konzularne urede u državama s posebno teškim klimatskim ili drugim uvjetima odobri korištenje godišnjeg odmora do 45 radnih dana.

Način i uvjeti korištenja godišnjeg odmora iz stavka 1. ovoga članka propisuju se Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

Članak 47.

Ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno, troškovi zdravstvene zaštite koje državni službenik ili članovi njegove uže obitelji koji s njim žive koriste u inozemstvu, osiguravaju se u državnom proračunu, pod uvjetom da se takva zaštita nije mogla koristiti u Republici Hrvatskoj zbog hitnosti slučaja ili neekonomičnosti.

Članak 48.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova dužno je kod osiguravajućeg društva u Republici Hrvatskoj osigurati državne službenike raspoređene u diplomatske misije ili konzularne urede i članove njihove uže obitelji koje je po zakonu dužan uzdržavati, a koji zajedno s njim žive u inozemstvu, kao i državne službenike u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova, za slučajeve ozljeda ili smrti za vrijeme obavljanja službe te privremene ili trajne nesposobnosti za rad.

Članak 49.

Posmrtni ostaci državnog službenika koji umre ili je izgubio život za vrijeme obavljanja službe u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu prevest će se i pokopati na teret Ministarstva vanjskih i europskih poslova.

Članak 50.

Plaće, dodaci i naknade profesionalnih i ugovornih diplomata u službi vanjskih poslova uredit će se Uredbom o plaćama, dodacima i naknadama koju donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra vanjskih i europskih poslova.

Plaće, dodaci i naknade državnih službenika i namještenika u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova uređuju se u skladu s propisima o državnim službenicima i namještenicima.

**G) ODGOVORNOST DRŽAVNIH SLUŽBENIKA ZA POVREDE
SLUŽBENE DUŽNOSTI****Članak 51.**

Državni službenici u službi vanjskih poslova za obavljanje svojih poslova odgovorni su ministru vanjskih i europskih poslova, odnosno šefu diplomatske misije ili konzularnog ureda.

Članak 52.

Državni službenici odgovaraju za povrede službene dužnosti.

Povrede službene dužnosti mogu biti lake i teške.

Članak 53.

O lakim povredama službene dužnosti državnih službenika postavljenih na službenička mjesta odnosno diplomatska zvanja u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova odlučuje rješenjem ministar vanjskih i europskih poslova ili drugi čelnik u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova kojeg ovlasti ministar vanjskih i europskih poslova.

O lakim povredama službene dužnosti državnih službenika raspoređenih u diplomatske misije ili konzularne urede odlučuje rješenjem šef diplomatske misije ili šef konzularnog ureda.

Postupak iz stavka 1. i 2. ovoga članka vodi se u skladu s propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Članak 54.

Teške povrede službene dužnosti utvrđene propisima o državnim službenicima i namještenicima odnose se i na državne službenike u službi vanjskih poslova.

Teške povrede službene dužnosti u službi vanjskih poslova, jesu i:

1. iznošenje neistinitih tvrdnji kojima se narušava ugled Republike Hrvatske i službe vanjskih poslova,
2. obavljanje poslova nespojivih s dužnostima službenika u službi vanjskih poslova,
3. povreda propisa kojima se uređuje rad službe vanjskih poslova,
4. povreda odredaba članka 43. i 44. ovoga Zakona,
5. povreda odredaba o sigurnosti u obavljanju službe vanjskih poslova.

Članak 55.

Postupak zbog teške povrede službene dužnosti iz članka 54. stavka 2. točke 5. ovoga Zakona pokreće se na prijedlog ministra vanjskih i europskih poslova, šefa diplomatske misije, odnosno šefa konzularnog ureda.

O teškim povredama službene dužnosti iz članka 54. stavka 2. točke 5. ovoga Zakona odlučuje rješenjem ministar vanjskih i europskih poslova.

Rješenje ministra vanjskih i europskih poslova je konačno.

Članak 56.

Državni će službenik biti udaljen iz službe vanjskih poslova ako je protiv njega pokretnut postupak zbog teške povrede službene dužnosti iz članka 54. stavka 2. točke 5. ovoga Zakona.

Rješenje o udaljenju državnog službenika donosi ministar vanjskih i europskih poslova.

Odredbe propisa o državnim službenicima i namještenicima o udaljenju iz službe primjenjuju se i na državne službenike u službi vanjskih poslova.

H) ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Članak 57.

Državni službenik dužan je naknaditi štetu koju nanese u službi vanjskih poslova ili u svezi sa službom u skladu s propisima o državnim službenicima i namještenicima.

I) PRESTANAK SLUŽBE

Članak 58.

Državnom službeniku služba prestaje u skladu s odredbama propisa o državnim službenicima i namještenicima i ovoga Zakona.

Članak 59.

Ugovornom diplomatu služba prestaje protekom ugovorenog roka, a prije proteka tog roka:

1. opozivom od predsjednika Republike,
2. ako mu je pravomoćnom odlukom zbog povrede službene dužnosti izrečena mjera udaljenja iz službe vanjskih poslova,

3. rješenjem ministra vanjskih i europskih poslova,
4. ako je jedanput ocijenjen ocjenom "ne zadovoljava",
5. sporazumom.

4. MIROVANJE RADNOG ODNOSA

Članak 60.

Ugovornom diplomati iz članka 36. ovoga Zakona na njegov će zahtjev radni odnos kod poslodavca mirovati najdulje do prestanka mandata.

Ugovorni diplomat ima se pravo vratiti na rad kod poslodavca kod kojeg je prethodno radio u roku od trideset dana nakon prestanka obavljanja službe iz stavka 1. ovoga članka.

Ugovorni diplomat ima pravo povratka na poslove na kojima je prethodno radio ili na druge odgovarajuće poslove.

Do povratka na rad kod poslodavca iz stavka 1. ovoga članka, ugovorni diplomat sva prava i obveze iz radnog odnosa ostvaruje u službi vanjskih poslova.

Članak 61.

Bračnom drugu i životnom partneru osoba iz članka 35. stavka 1. i članka 36. ovoga Zakona, na njegov će zahtjev radni odnos kod poslodavca mirovati za vrijeme boravka u inozemstvu, najdulje do prestanka mandata bračnog druga.

Osoba iz stavka 1. ovoga članka ima prava iz članka 60. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

Vrijeme boravka u inozemstvu osobe iz stavka 1. ovoga članka priznaje se u staž osiguranja koji se izjednačuje s radnim stažom.

Članak 62.

Bračni drug i životni partner osobe iz članka 35. stavka 1. i članka 36. ovoga Zakona koji je prijavljen kao nezaposlen nadležnoj službi za zapošljavanje, vrijeme boravka u inozemstvu prema članku 61. stavka 1. ovoga Zakona, priznaje se u staž osiguranja.

Staž osiguranja iz stavka 1. ovoga članka izjednačava se s radnim stažom.

Sredstva potrebna za osiguranje prava iz ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

5. NAMJEŠTENICI

Članak 63.

Namještenici u službi vanjskih poslova obavljaju pomoćno-tehničke poslove

Na namještenike iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Šef diplomatske misije ili šef konzularnog ureda može, uz predhodno odobrenje ministra vanjskih i europskih poslova, sklopiti ugovor o obavljanju administrativno-tehničkih i pomoćnih poslova i s državljanima države primateljice koji ispu-

njavaju uvjete za obavljanje tih poslova, propisane Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

Na osobe iz stavka 2. ovoga članka primjenjuju se odredbe Bečke konvencije o diplomatskim odnosima, odnosno Bečke konvencije o konzularnim odnosima.

Ugovor iz stavka 2. ovoga članka ne može biti suprotan propisima države primateljice.

Članak 64.

Odredbe članka 34., članka 35. stavka 1., 2., 6. i 7., članka 36., članka 38. stavka 1. i 2., članka 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55., 56., 57., 58., 59., 60., 61. i 62. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na državne službenike koji nisu profesionalni ili ugovorni diplomati i namještenike u službi vanjskih poslova.

Odredbe članka 34., članka 35. stavka 1. i 2. i članka 45. ovoga Zakona ne primjenjuju se na namještenike iz članka 63. stavka 3. ovoga Zakona.

6. PROPISI O USTROJU SLUŽBE VANJSKIH POSLOVA

Članak 65.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu službe vanjskih poslova koju donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra vanjskih i europskih poslova uređuje se:

1. ustroj službe vanjskih poslova,
2. kategorizacija diplomatskih misija i konzularnih ureda,
3. prijam u službu vanjskih poslova za pojedine državne službenike bez natječaja.

Članak 66.

Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova koji donosi ministar vanjskih i europskih poslova, uređuje se:

1. unutarnji nadzor nad radom diplomatske misije ili konzularnog ureda,
2. posebni uvjeti za prijam državnih službenika i namještenika u službu vanjskih poslova,
3. postavljenje u diplomatsko zvanje u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova,
4. raspored u diplomatska zvanja nakon povratka iz diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda, u Ministarstvo vanjskih i europskih poslova,
5. uvjeti za promicanje državnih službenika i namještenika u službi vanjskih poslova,
6. način i uvjeti korištenja godišnjeg odmora,
7. uvjeti za sklapanje ugovora o obavljanju administrativno-tehničkih i pomoćnih poslova s državljanima države primateljice.

IV. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 67.

Odredbe članka 60., 61. i 62. ovoga Zakona primjenjuju se i na osobe koje su to pravo koristile prema odredbama zakona koji su važili do dana početka primjene Zakona o radu ("Narodne novine", br. 38/95.).

Članak 68.

Ugovorni diplomat ili ugovorni namještenik koji je raspoređen u diplomatsku misiju ili konzularni ured prema propisima o vanjskim poslovima koji su važili do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, nakon isteka vremena na koje je raspoređen vraća se na rad k prijašnjem poslodavcu, gdje mu je radni odnos mirovao, na poslove koje je prije obavljao ili na druge odgovarajuće poslove u roku od trideset dana, odnosno može biti primljen u službu vanjskih poslova u skladu s odredbama ovoga Zakona, bez natječaja.

Ministar vanjskih i europskih poslova donijet će rješenje o zasnivanju radnog odnosa za svakoga pojedinoga ugovornog diplomata ili ugovornog namještenika, pri čemu se na ugovornog diplomata neće primjenjivati odredba članka 35. stavka 3. i 4. ovoga Zakona.

Članak 69.

Državni službenici raspoređeni u službu vanjskih poslova koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nemaju položen državni stručni ispit dužni su ga položiti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, odnosno u roku od godine dana od dana povratka iz diplomatske misije ili konzularnog ureda.

Državni službenici mogu biti oslobođeni obveze polaganja državnog stručnog ispita na temelju propisa o državnim službenicima i namještenicima.

U slučaju neispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka državnom službeniku prestaje služba.

Članak 70.

Profesionalni diplomat raspoređen na rad u Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u diplomatsko zvanje za koje je Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova utvrđen kao uvjet položen savjetnički ispit, a koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nema položen savjetnički ispit, dužan je isti položiti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Profesionalni diplomat raspoređen na rad u diplomatsku misiju ili konzularni ured u diplomatsko, odnosno konzularno zvanje, za koje je Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova utvrđen kao uvjet položen savjetnički ispit, a koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nema položen savjetnički ispit, dužan je isti položiti u roku od dvije godine od dana povratka iz diplomatske misije ili konzularnog ureda.

U slučaju neispunjavanja uvjeta iz stavka 1. i 2. ovoga članka profesionalni diplomat rasporedit će se u diplomatsko zvanje u skladu s Pravilnikom o unutarnjem redu službe vanjskih poslova.

Članak 71.

Uredbu iz članka 50. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra vanjskih i europskih poslova uskladit će s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uredbu iz članka 65. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra vanjskih i europskih poslova donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravilnik iz članka 37. ovoga Zakona ministar vanjskih i europskih poslova donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Pravilnik iz članka 66. ovoga Zakona ministar vanjskih i europskih poslova, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, donijet će u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Uredbe iz članka 50. ovoga Zakona.

Članak 72.

Uvjeti i rokovi za izvanredno promaknuće i polaganje savjetničkog ispita koji su utvrđeni i počeli teći po odredbama propisa koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema tim propisima.

Članak 73.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o inozemnim poslovima ("Narodne novine", br. 53/91.).

Članak 74.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

PRILOG I.

A. Standardni obrazac za obvezu isplate troškova konzularne zaštite u slučaju financijske pomoći

OBVEZA ISPLATE TROŠKOVA KONZULARNE ZAŠTITE

(FINANCIJSKA POMOĆ) – (članak 14. stavak 1. Direktive (EU) 2015/637)

Ja, (g./gđa) (puno ime, velikim tiskanim slovima)

.....

imatelj(-ica) putovnice br. izdane u

potvrđujem da sam od veleposlanstva/konzulata

..... u

primio(-la) iznos od

kao predujam u svrhu

..... (uključujući sve primjenjive naknade)

te/ili se obvezujem i objećavam da ću na zahtjev ministarstvu vanjskih poslova/vladi [država članica državljanstva]

u skladu s nacionalnim pravom te države članice isplatiti protuvrijednost navedenog iznosa ili protuvrijednost svih troškova koji su uplaćeni za moj račun ili su mi dani kao predujam, uključujući troškove člana(-ova) moje obitelji koji je/su u mojoj pratnji, u (valuta)

prema tečaju koji je važeći na dan na koji je isplaćen predujam ili na koji su plaćeni troškovi.

Moja adresa (*) (velikim tiskanim slovima) (zemlja)

je:

.....

.....

.....

DATUM POTPIS

B. Standardni obrazac za obvezu isplate troškova konzularne zaštite u slučaju repatrijacije

OBVEZA ISPLATE TROŠKOVA KONZULARNE ZAŠTITE

(REPATRIJACIJA) – (članak 14. stavak 1. Direktive (EU) 2015/637)

Ja, (g./gđa) (puno ime, velikim tiskanim slovima)

.....

rođen(-a) u (grad) u (zemlja)

(datum)

imatelj(-ica) putovnice br. izdane u

dana i osobne iskaznice br.

te s brojem socijalnog osiguranja i nadležnim tijelom (ako je to primjenjivo/ prema potrebi)

.....

obvezujem se da ću na zahtjev isplatiti vladi

.....

u skladu s nacionalnim pravom te države članice protuvrijednost svih troškova koji su uplaćeni za moj račun ili koje mi je kao predujam uplatio konzularni službenik vlade u

u svrhu repatrijacije ili u vezi s repatrijacijom, mene osobno i članova moje obitelji koji su u mojoj pratnji, u

te da ću platiti sve odgovarajuće konzularne naknade u vezi s repatrijacijom.

To su:

i. (**)	Troškovi prijevoza
	Troškovi boravka
	Razni troškovi
	UMANJENO za moj doprinos
	KONZULARNE NAKNADE:
	Naknada za repatrijaciju
	Naknada za pružene usluge
	Naknada za putovnicu/žurnost

	(...sati po tarifi od po satu)
ii. (**)	Svi iznosi koji su uplaćeni za moj račun u svrhu repatrijacije, ili u vezi s repatrijacijom, mene osobno i članova moje obitelji koji su u mojoj pratnji, a koje u trenutku mog potpisivanja ove obveze isplate nije moguće utvrditi.

Moja adresa (***) (velikim tiskanim slovima) (zemlja)

je:

.....

.....

.....

DATUM POTPIS

(*) ako nemate stalnu adresu, molimo navedite adresu za kontakt.

(**) Prekrižiti nepotrebno: konzularni službenik i podnositelj zahtjeva trebali bi pokraj svakog križanja staviti svoje inicijale uz rub stranice.

(***) Ako nemate stalnu adresu, molimo navedite adresu za kontakt.

PRILOG II.

Obrazac zahtjeva za naknadu troškova

ZAHTJEV ZA NAKNADU TROŠKOVA

(članak 14. stavci 2. i 3. Direktive (EU) 2015/637)

1.	Veleposlanstvo ili konzulat države članice koja podnosi zahtjev
2.	Nadležno veleposlanstvo ili konzulat ili ministarstvo vanjskih poslova države članice državljanstva građanina kojemu je pružena pomoć
3.	Opis događaja
	(datum, mjesto)
4.	Podaci o građaninu(-ima) kojemu(-ima) je pružena pomoć (priložiti zasebno)

Ime i prezime	Datum i mjesto rođenja	Vrsta i broj putne isprave	Vrsta pružene pomoći	Troškovi
---------------	------------------------	----------------------------	----------------------	----------

5. Ukupni troškovi

6. Bankovni račun za naknadu troškova

7. Prilog: obveza isplate troškova (ako je primjenjivo)

PRILOG III.

JEDINSTVENI OBRAZAC ISPRAVE EU-a

Jedinstveni obrazac isprave EU-a mora biti u skladu sa sljedećim specifikacijama:

1. Format i veličina

Jedinstveni obrazac isprave EU-a trostruko je presavijen (jedan list otisnut s obje strane i presavijen na trećine). Veličina presavijenog obrasca u skladu je s normom ISO/IEC 7810 ID-3.

2. Prva stranica: naslovna stranica

Naslovna stranica jedinstvenog obrasca isprave EU-a sadržava, ovim redoslijedom, riječi »EUROPSKA UNIJA« na svim službenim jezicima Unije i riječi »EMERGENCY TRAVEL DOCUMENT« i »TITRE DE VOYAGE PROVISOIRE«. Na njoj se također nalazi dvanaest zlatnih zvjezdica raspoređenih u krug.

3. Druga stranica: unošenje jedinstvene naljepnice isprave EU-a

Jedinstvena naljepnica isprave EU-a sigurno se unosi na drugu stranicu jedinstvenog obrasca isprave EU-a tako da se spriječi lako uklanjanje. Jedinstvena naljepnica isprave EU-a poravnana je s rubom stranice i unesena na njega. Strojno čitljiva zona naljepnice poravnana je s vanjskim rubom stranice. Otisak pečata tijela koja izdaju ispravu stavlja se na jedinstvenu naljepnicu isprave EU-a tako da seže preko naljepnice na stranicu.

4. Treća i četvrta stranica: informacije

Na trećoj i četvrtoj stranici nalazi se prijevod riječi »Emergency Travel Document« i prijevod teksta jedinstvene naljepnice isprave EU-a na svim službenim jezicima Unije, osim na engleskom i francuskom jeziku. Na njima se nalazi i sljedeći tekst:

»This EU Emergency Travel Document is a travel document issued by a Member State of the European Union for a single journey to the holder's Member State of nationality or residence or, exceptionally, to another destination. Authorities of non-EU countries are hereby requested to allow the holder to pass freely without hindrance.

Le présent titre de voyage provisoire de l'UE est un titre de voyage délivré par un État membre de l'Union européenne aux fins d'un trajet unique vers l'État membre de nationalité ou de résidence du détenteur, ou, à titre exceptionnel, vers une autre destination. Les autorités des pays tiers sont priées d'autoriser le détenteur du titre de voyage provisoire à circuler sans entraves.«.

5. Peta i šesta stranica: vize i ulazni/izlazni štambilji

Peta i šesta stranica imaju naslov »VISA/VISA« i ostavljene su prazne.

Te su stranice namijenjene za vize i ulazne/izlazne štambilje.

6. Broj jedinstvenog obrasca isprave EU-a

Na jedinstvenom obrascu isprave EU-a prethodno je tiskan sedmeroznakast broj.

PRILOG IV.

JEDINSTVENA NALJEPNICA ISPRAVE EU-a

Jedinstvena naljepnica isprave EU-a mora biti u skladu sa sljedećim specifikacijama:

Obilježja jedinstvene naljepnice isprave EU-a

1. Jedinstvena naljepnica isprave EU-a sadržava prikaz lica nositelja, otisnut u skladu s visokim sigurnosnim standardima, osim ako se upotrebljava fotografija u skladu s člankom 15.v stavkom 1. podstavkom 8. ovoga Zakona. Prikaz lica ili fotografija su oni upotrijebljeni za svrhe članka 15.p.
2. Jedinstvena naljepnica isprave EU-a sadržava sigurnosne značajke kojima se osigurava dostatna zaštita od krivotvorenja, osobito uzimajući u obzir sigurnosne značajke koje se upotrebljavaju za jedinstveni format za vize.
3. Iste sigurnosne značajke upotrebljavaju se za sve države članice.
4. Na jedinstvenoj naljepnici isprave EU-a nalazi se sljedeće:

- (a) pokrata »EU ETD/TVP UE«
- (b) riječi »European Union/Union européenne«
- (c) troslovna oznaka »EUE«, kako je navedena u Dokumentu 9303 ICAO-a.

5. Jedinstvena naljepnica isprave EU-a sadržava prethodno tiskan vodoravno položen sedmeroznamenasti broj jedinstvene naljepnice isprave EU-a u crnoj boji. Upotrebljava se posebna vrsta fonta. Ispred tog broja nalazi se dvoslovna oznaka zemlje države članice izdavateljice kako je navedena u Dokumentu 9303 ICAO-a, koja može biti prethodno tiskana ili dodana pri ispunjavanju jedinstvene naljepnice isprave EU-a. U sigurnosne svrhe isti sedmeroznamenasti broj može se nekoliko puta prethodno tiskati na jedinstvenu naljepnicu isprave EU-a.

Polja za ispunjavanje

6. Jedinstvena naljepnica isprave EU-a sadržava polja za ispunjavanje za sljedeće informacije:
 - (a) odredišna zemlja i svaka tranzitna zemlja za koju se izdaje isprava EU-a
 - (b) država članica izdavateljica i lokacija tijela koje izdaje ispravu
 - (c) datum izdavanja i datum isteka
 - (d) prezime i ime odnosno imena, državljanstvo, datum rođenja i spol primatelja isprave EU-a
 - (e) broj jedinstvenog obrasca isprave EU-a u koji se unosi jedinstvena naljepnica isprave EU-a kako je navedeno u točki 6. Priloga III.

7. Natpisi polja za ispunjavanje navedeni su na engleskom i francuskom jeziku te su numerirani.

8. Datumi se pišu kako slijedi: dan se piše upotrebom dviju znamenki, a ako taj dan ima jednu znamenku, prva je znamenka ničtica; mjesec se piše upotrebom dviju znamenki, a ako taj mjesec ima jednu znamenku, prva će znamenka biti ničtica; godina se piše upotrebom četiriju znamenki. Nakon dana i mjeseca slijedi praznina. Na primjer: 20 01 2018 = 20. siječnja 2018.

9. Jedinstvena naljepnica isprave EU-a sadržava polje »Napomene« u koje tijelo koje izdaje ispravu unosi sve potrebne dodatne informacije, primjerice vrstu i broj zamijenjene isprave.

Strojno čitljive informacije

10. Jedinstvena naljepnica isprave EU-a sadržava relevantne strojno čitljive informacije u skladu s Dokumentom 9303 ICAO-a radi olakšavanja nadzora vanjskih granica. Velika tiskana slova »PU« rabe se kao prva dva znaka strojno čitljive zone kako bi se dokument označio kao privremena putna isprava EU-a. Strojno čitljiva zona sadržava otisnuti tekst na vidljivom pozadinskom tisku s riječima »Europska unija« na svim službenim jezicima Unije. Taj tekst ne smije utjecati na tehnička obilježja strojno čitljive zone ni na njezinu čitljivost.

11. Ostavlja se prostor za moguće dodavanje običnog 2D crtičnog koda.

Odredbe akata o izmjenama i odluke Ustavnog suda

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 72/2013

Članak 4.

Ministar vanjskih poslova donijet će, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, pravilnik kojim će propisati:

- sadržaj isprave iz članka 14.b Zakona kojom se državljanina Republike Hrvatske obvezuje na povrat pozajmice,
- uvjete utvrđivanja posebno opravdanih slučajeva iz članka 14.b stavka 4. Zakona,
- postupovna pravila o načinu primjene Odluka iz članaka 1.a i 15.a Zakona.

Članak 5.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 127/2013

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 39/2018

Članak 13.

Ministar vanjskih i europskih poslova donijet će, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, pravilnik iz članka 15.o dodanog člankom 5. ovoga Zakona.

Članak 14.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. svibnja 2018.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 98/2019

Članak 4.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 1. siječnja 2020.

Prijelazne i završne odredbe akta objavljenog u »Narodnim novinama« broj 152/2024

Članak 5.

Ministar vanjskih i europskih poslova će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnik iz članka 15.v, koji je dodan člankom 4. ovoga Zakona.

Članak 6.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 9. prosinca 2025.